

Utrecht Silo 10 juni 2012

Nav: Matth. 20: 29-34; Hand. 3: 1 – 10

Thema: *'hoe trek je de aandacht van God'*

Gesprek naar aanleiding van het thema.

Hoe kom je op die vraag van dat aandacht trekken?

Niet als alles goed gaat. De vraag zal juist opkomen, wanneer er iets niet goed gaat en je contact probeert te maken met God. En je merkt daar dan niets van. Aandacht vraag je, wanneer je er behoefte aan hebt, en wanneer je die niet ervaart. In het contact met God. Wat is er dan aan de hand? Hoe ga je om met de stilte (het zwijgen) van God. Is Hij er niet, of klopt er iets niet? Het is de stilte in het gesprek. Een hemel die van koper is. Herkenbaar bij mij, en misschien ook wel bij u.

Het is de moeite waard om deze ervaring wat dichterbij te halen.

Als beeld zou je het gesprek van mens tot mens kunnen nemen. Wat gebeurt er als het aan de ene kant van het gesprek stil valt. Oftewel als iemand niets meer terug zegt. Een zwijgende gesprekspartner.

Wat is het effect?

- onzekerheid
- je woorden komen weer naar jezelf terug
- krampachtigheid
- soms steeds weer een poging om met meer woorden, of harder te spreken.

Er gebeurt iets met degene die het gesprek wil voeren:

- ... hij is zelf steeds meer aanwezig
- ... hij vult steeds meer in voor de ander
- ... hij wordt steeds onzekerder.

Pas dat eens toe op het gesprek met God. In de geschiedenis van het Oude en het Nieuwe testament, maar ook in die van de kerk vinden we voorbeelden te over van wat er gebeurt met mensen in situaties waarin ze niets van God ervaren:

- de mens, die zelf steeds meer aanwezig is
- de mens, die steeds meer invult voor God
- de mens die steeds onzekerder wordt.

Het effect op de houding van de mens ten opzichte van God is dan:

- (het beeld van) God wordt steeds groter, Hij wordt steeds hoger geplaatst, in de vorm van Almacht.
- de mens wordt steeds nietiger, afhankelijker, telt niet meer mee
- en het gat tussen mens en God wordt gevuld door mensen die pretenderen, dat zij namens God spreken en weten wat God te zeggen heeft.

Er blijft voor gewone mensen alleen nog maar een situatie van ongelijkwaardigheid en absolute afhankelijkheid, een mens tot niets goeds in staat, die naar God toe alleen maar kan klagen, vanuit hulpeloosheid en onmacht. We komen het tegen in de psalmen en ook in de eredienst. Kyrië-eleison, 'Heer, ontferm U', in de nieuwe vertaling vertaald met 'heb medelijden!'. Het is een klagen geworden van een mens, die niets voorstelt en nergens' op mag rekenen. Is dat zo bedoeld, of is dat zo geworden?

We staan stil bij 2 situaties uit het Nieuwe Testament:

Overdenking

Kan het ook anders? Is het zo bedoeld?

Hoe trek je de aandacht van God?

Ik kijk even terug naar het gesprek.

Met wie wordt het gesprek eigenlijk gevoerd? Misschien is daar wel wat mee aan de hand!

De stilte van de gesprekspartner is misschien wel niet het zwijgen *van God*, maar het zwijgen *van het beeld dat wij van God hebben!*

Het gesprek is misschien wel niet het gesprek met God, maar met het beeld van God, dat we van Hem hebben gevormd. Op basis van onze opvoeding, geschiedenis en eigen ervaringen. Het spreken van God bestaat niet uit, of valt niet af te leiden uit het invullen van het verhaal van de mens.

Voor het spreken van God moeten we misschien wel terug naar het luisteren naar de woorden van de Schepping en van de geschiedenis van de Torah.

Het luisteren naar de stem van God, het voeren van een gesprek met God, het vragen van de aandacht van God, zal misschien moeten plaatsvinden in de ontmoeting (confrontatie, ervaring) met de woorden van dat verhaal, dat al is uitgesproken. Dat steeds weer opnieuw wordt uitgesproken: *woorden van gerechtigheid, vrede en agapè*. Liefde die mensen tot hun recht laat komen.

Misschien is de stem van God wel te horen in de stem van mensen, die niet gehoord (doof) en gezien (blind) worden. Mensen, die verlamd, afhankelijk zijn, en behoren bij de outcast van de samenleving. De tegenstem van de stem van macht, van evolutie, die altijd in het teken staat van overleving, ten koste van anderen....

In plaats van die tegenstem, die met liefde te maken heeft, wordt het gesprek steeds opnieuw ingevuld op de golflengte van de mens die wil overleven. Die geen boodschap heeft aan, die geen gesprek wil voeren met, die geen aandacht wil schenken aan: het lijden, de vergankelijkheid, het zwakke en het gebrek (cq de handicap).

Het gesprek met God wordt dan niet gevoerd op de golflengte van God, maar op die van de mens. Met zijn eigen invulling van God.

De woorden van God, echter, zijn al aanwezig en voor iedereen toegankelijk...

Hij zoekt herkend te worden, en daarin bevestigd, als teken van ontvangst.

De mens, die uitgenodigd wordt om drager van dat verhaal te zijn, als teken van het levende Woord.

Dan pas gebeurt er iets met de verhouding tussen mens en God, in termen van eigen waarde: 'je mag er zijn, inclusief alles!'

Het gesprek in de vorm van:

Mens: '*Hier ben ik, als beeld van God*'. God: '*Ik ben die Ik ben*'

Mens: '*ik ook*'. God: '*Ja, jij ook!*'

Je mag er zijn, je bent in beeld!

Nu komen we bij het verhaal van de twee blinden.

Ze hebben het gesprek eigenlijk al gehad in de ontmoeting met het Messiasverhaal van God.

Zij herkennen in Jezus het verhaal van God. Ze waren eigenlijk al *ziende* geworden...

Hun gesprek: '*Heer, zoon van David, Kyrie eleison*'. Wij zien u, ziet u ons?

NB '*Kyrie eleison*' komt in die tijd voor als uitdrukking van mensen die op de route staan, waar de keizer langs komt. Niet in de betekenis van klagen, maar eerder van aandacht geven, in de betekenis van: '*Wij zien u, ziet u ons, hier zijn wij!*' Bij de vertaling '*Heer, ontferm u*', in de richting van 'Heer, heb medelijden' is dit aspect verdwenen en blijft alleen het klagen over...

Hier in dit verhaal heeft het Kyrie eleison de betekenis van: '*U bent in beeld, zijn wij ook in beeld?*' Zowel de reactie van de mens (de discipelen, die hen niet willen horen) als de reactie van Jezus (de stem van God) is te horen. Het verhaal van de genezing laat de bevestiging zien van wat daar gebeurt.

Als je dat door hebt (als je ogen daarvoor geopend worden), gebeurt er wat!

We zien het verder bevestigd in het verhaal van Petrus en Johannes in de tempel. Als dragers van het verhaal van God, na de opstanding en na Pinksteren.

De verlamde als bedelaar, die vanuit zieligheid vraagt om medelijden. Dat was er van zijn bestaan overgebleven: volledige afhankelijkheid. Alleen nog maar gericht op overleven.

Petrus zegt: *'dat wat je vraagt, hebben we niet. Wel wat je nodig hebt. Kijk ons aan!'* Via de ontmoeting wordt hij aangesproken als mens met eigen waardigheid: Je bent in beeld. Ga op je eigen benen staan. Je mag er zijn en je mag leven. Ook hier weer de bevestiging in het gebeuren in de vorm van kracht om op eigen benen te staan: Heel de mens in beeld.

Hoe trek je de aandacht *van God*? Misschien moet je dat wel anders zien:

Hoe trek je de aandacht *van jezelf* voor het verhaal van God, dat gaat over heel jouw mens zijn?

Om alles te kunnen brengen in het licht van Zijn aanwezigheid en nabijheid in de woorden, die je kent. Om te kunnen zeggen; hier ben ik, met alles wat ik heb. Laat uw verhaal mijn leven verlichten! Ben ik bij U in beeld?

Zo aanwezig te kunnen zal de zachte tegenstem van liefde zegevieren over de harde stem van overleving. En dan klinkt het in het Kyrie eleison weer door, zoals het bedoeld is: 'Heer, U bent in beeld... en hier ben ik.'

Amen.

Piet Brongers